

**Fil-Qorti tal-Magistrati (Malta)
Bhala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali**

Magistrat Dr. Donatella Frendo Dimech LL.D., Mag. Jur. (Int. Law)

Seduta D.I.E.R.

Illum: 23 ta' Lulju, 2025

**Il-Pulizija
(Spettur Charlotte Curmi)**

-vs-

**Francesco sive Frank Schembri, detentur tal-Karta tal-Identità numru KI
599257M, u**

Edward Schembri, detentur tal-Karta tal-Identità numru 176381M

Każ nru. 2864/2024

Il-Qorti,

Rat l-akkużi miġjuba fil-konfront tal-imputati u cioè talli:

Talli b'diversi atti, ukoll jekk magħmulin fi żminijiet differenti, li jkunu jiksru l-istess dispożizzjoni tal-liġi, u jkunu gew magħmula b'rizoluzzjoni wahda, dawn l-atti jitqiesu bhala reat wiehed, imsejjah reat kontinwat:

Fil-kwalità tagħhom ta' Direttur jew Segretarju jew Rappreżentant legali jew *manager*, tal-kumpannija C 17388 - SCHEMBRI INFRASTRUCTURES LTD ta' Triq Hal Far, Birżebbuġa u/jew bhala l-persuna inkarigata mill-istess Kumpannija sabiex thallas il-pagi skont il-liġi:

Naqsu li jhallsu lill-impjegat Boiken Cela (KI 0224744A):

- 1. Il-paga dovuta skont il-liġi għall-perjodu ta' bejn il-11 ta' Mejju 2020 u l-10 ta' Mejju 2021, liema nuqqas ta' hlas jammonta għas-somma ta' €14,415.14;**

Pagna 1 minn 14

2. Il-*weekly allowance* pro-rata dovuta għall-perjodu ta' bejn il-11 ta' Mejju 2020 u l-10 ta' Mejju 2021, liema nuqqas ta' hlas jammonta għas-somma ta' **€267.95**;
3. Il-**bonus statutorju** pro-rata dovut għall-perjodu ta' bejn il-11 ta' Mejju 2020 u l-10 ta' Mejju 2021, liema nuqqas ta' hlas jammonta għas-somma ta' **€315.66**;
4. Il-*public holiday entitlement* dovut għall-perjodu ta' bejn il-11 ta' Mejju 2020 u l-10 ta' Mejju 2021, liema nuqqas ta' hlas jammonta għas-somma ta' **€617.92**;
5. Għal *vacation leave* akkumulat u mhux utilizzat, liema nuqqas ta' hlas jammonta għas-somma ta' **€1,434.70**

Globalment ammontanti għas-somma ta' **sbatax-il elf u wiehed u hamsin Euro u seba u tletin ċenteżmu (€17,051.37)**.

Għaldaqstant, il-Qorti giet mitluba bir-rispett tordna lill-imputati, ai termini tal-Artikolu 18 tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta u cioè meta d-diversi atti magħmulin mill-hati, ukoll jekk fi żminijiet differenti, ikunu jiksru l-istess dispożizzjoni tal-ligi, u jkunu ġew magħmula b'rizoluzzjoni wahda, dawn l-atti jitqiesu bħala reat wiehed, imsejjah reat kontinwat; ai termini tal-Artikolu 45(1) tal-Kap. 452 tal-Ligijiet ta' Malta sabiex iħallas l-penali skont il-ligi ta' mhux inqas minn mitejn u tnejn u tletin euro u erbgħa u disgħin ċenteżmu (€232.94) u mhux iżjed minn elfejn u tliet mija u disgħa u għoxrin euro u sebgħa u tletin ċenteżmu (€2,329.37), kif ukoll, ai termini tal-Artikolu 45(2) tal-Kap. 452 u cioè illi naqas li jħallas pagi, għamel tnaqqis illegali, naqas li jħallas xi bonus, żamm xi rimunerazzjoni jew xi pagament li għandu jithallas minflok in-notice, naqas li jagħti vaganzi bi hlas, naqas li jagħmel xi pagament dovut lill-impjegat skont l-Kap 452 tal-Ligijiet ta' Malta jew skont xi ordni ta' standard nazzjonali, ordni biex jirregola settur jew xi ordni iehor magħmul taht il-Kap 452 tal-Ligijiet ta' Malta; u ai termini tar-Regolament 22 tal-Avviz Legali 247 tal-2003 kif emendat bl-Avvizi Legali 427 tal-2007 u 259 tal-2012 tal-Ligijiet ta' Malta sabiex iħallas penali ta' mhux inqas minn erba' mija u hamsa u sittin Ewro u sebgħa u tmenin ċenteżmu (€465.87), tordna lill-imputat sabiex iħallas lil **Boiken Cela (KI 0224744A)** is-somma ta' **sbatax-il elf u wiehed u hamsin Euro u seba u tletin ċenteżmu (€17,051.37)** għar-raġunijiet hawn fuq speċifikati.

Rat id-dokumenti

Semgħet ix-xhieda;

Semgħet it-trattazzjoni tal-partijiet;

Ikkunsidrat,

Illi din il-kawża giet assenjata lil din il-Qorti kif preseduta fl-“ Assenjazzjonijiet ta’ Kawża” moghti mis-S.T.O. Prim Imhalled Mark Chetcuti fit-2 ta’ Frar, 2024.

Illi l-ewwel seduta minn din il-Qorti kif preseduta saret fl-24 ta’ Ġunju, 2024.

PL. Quentin Tanti xehed li l-kumpanija Schembri Infrastructures Limited kellha lill-imputati bħala diretturi kif ukoll *legal and judicial representatives* fiż-żmien tar-reati addebitati lilhom.¹

Boiken Cela spjega li beda jahdem mal-kumpanija tal-imputati fid-9 ta’ Marzu, 2020. Fil-11 ta’ Mejju 2020 korra fuq il-post tax-xogħol. Kien jithallas kull ġimgħatejn. Matul iż-żmien li għamel l-isptar kienet marret iżuru ċertu Jennifer Caruana mill-Human Resources u darba mar id-direttur Johann Farrugia. It-tobba qalulu li biex jgħix kien ser jaqtawlu s-swaba. Meta kien rikoverat kienet ttiehdietlu stqarrija minn l-OHSA.² Cela esebixxa dokumentazzjoni li fosthom hemm il-ħlasijiet li rċieva.³

Żied li ma rċieva l-ebda pagament mid-Dipartiment tas-Servizzi Soċjali peress li skopra li ma kienx ġie registrat ma Jobsplus.⁴ Esebixxa il-Police Report kif ukoll is-*Single Permit* li ġie approvat f’Marzu, 2020.⁵ Kien Johann Farrugia li serraħlu mohħu li għalkemm kien għadu ma ħariġx is-*single permit* seta jibda xogħol.⁶

Ix-xhud ppreżenta il-*case summary* mediku⁷ dwar ix-xhur li għamel rikoverat l-Sptar kif ukoll rapport tal-psikologu.⁸ Ikkonferma li l-ammont lilu dovut hu ta’ €17,051.37c.⁹

In kontro-eżami ikkonferma li sa mill-bidu tal-impjieg tiegħu hu kien jahdem fuq *shutters* u *precast forms*. Kien ħadem ma kumpanija lokali tal-kostruzzjoni w

¹ Fol.78 et seq

² Fol.13-15

³ Dok.BC1-Dok.BC3 a fol.27-42 *tergo*

⁴ Fol.16. vide Dok.BC4 a fol.43 et seq

⁵ Dok.BC5 a fol.48 et seq u Dok.BC6 a fol.51 et seq

⁶ Fol.16-18

⁷ Fol.18. Dok.BC10 a fol.61 et seq

⁸ Dok.BC11 a fol.72 et seq

⁹ Fol.19

qabel fl-Albanija fix-xhur tas-sajf meta kien qed isegwi kors universitarju.¹⁰ Irċieva is-*single permit card* f'Lulju 2020 peress li kien l-isptar.¹¹ Kien ġie infurmat li ġie reġistrat tard mal-kumpanija peress li qabel kellu jġib it-*termination records* mill-kumpanija Danzah Ltd., il-kumpanija li kien impjegat magħha qabel dan l-impjieg, sabiex Farrugia setgħu jirreġistrawh magħhom ma Jobsplus.¹²

Cela ikkonferma li meta kien l-Sptar ġie informat li, ġaladarba kien għadu mhux reġistrat mal-kumpanija, ma setgħax jirċievi benefiċċji soċjali u dan peress li Jobsplus ma setgħetx tirreġistrah qabel ma nbiddel is-*single permit* minn ma Danzah Ltd. għal fuq Schembri Infrastructure.¹³

In ri-eżami semma kif għalkemm kien impjegat biex jaħdem erbghin siegħa fil-gimgha kien jaħdem ferm iżjed u kien jithallas bis-€7 is-siegħa. Kompla li għalkemm ma ID Malta kien ġie dikjarat li qed jaħdem bil-*minimum wage* fil-verità kien qed jithallas €7 is-siegħa *flat rate* anke għall-*overtime*.¹⁴ Il-*payment slip* turi l-ammont li kien qed jirċievi u "if I was working one hour and if I was working one hundred hours my rate it was seven euro per hour".¹⁵ Cela għadda biex **esebixxa email minghand il-kumpanija li tikkorrobora il-verżjoni tiegħu li kien qed jithallas bis-€7 minghajr hlaq addizzjonali skond il-liġi għal overtime!**¹⁶

Yan Cela, hu l-parte leża, xehed kif hu wkoll beda l-impjieg ma hūh fid-9 ta' Marzu, 2020 fejn kien jaħdem fil-*concrete*. Spiċċa fil-11 ta' Mejju, 2020 fil-jum li korra Boiken. Kien jithallas cash bir-rata ta' €7 fis-siegħa "*Overtime, festa nothing*" rata waħda.¹⁷ Ix-xhud ikkonferma li qatt ma rċieva taħriġ mis-sidien, la ġie mghallem fuq *safety policies* u lanqas ingħata *safety equipment*. Ma kellux pretensjonijiet kontra l-*employers*.¹⁸

Rodianne Brincat impjegata ma Schembri Infrastructures Ltd. qalet li skond il-kuntratt Cela kien jithallas €5 fis-siegħa, u jaħdem mit-Tnejn sal-Ġimgħa għal

¹⁰ Fol.20-21

¹¹ Fol.21-22

¹² Fol.22

¹³ Fol.22-23

¹⁴ Fol.23-24

¹⁵ Fol.25

¹⁶ **Dok.BC13** a fol.77

¹⁷ Fol.193-194

¹⁸ Fol.195

40 siegħa filwaqt li meta kienet tittella' l-*production* ir-rata tiżdied b'€2 u jittiehed il-bonus.

Il-makkakerija tax-xhud tohroġ mit-tweġibiet tagħha fejn teżercita kawtela u tallaċċa il-ħlasijiet dovuti lil Cela mad-data li l-istess kumpanija li taħdem magħha għażlet tirreġistrah fiha mal-Jobsplus, meta kif intqal meta seħħ l-incident f'Mejju, kien propju **s-sid li dakinhar għadda kopja tas-single permit card lil OHSA filwaqt li fis-6 ta'April kollega tagħha Annalise Zammit kkonfermat li Cela kien għa impjegat u jithallas bir-rata ta' €7!!**

L-ammont li Cela hu dovut, dejjem skond il-kontegġi tal-kumpanija u mid-data ta' registrazzjoni tiegħu ma Jobsplus, kien €3,884.93c. Inħareġ ċekk li Cela ma aċċettaħx.¹⁹

In kontro-eżami issib diffikultà twieġeb għad-domandi tal-prosekuzzjoni w tal-Qorti iżda jirrizulta biċ-ċar li Cela ma ntbgħatx l'hemm sakemm jiġi regolarizzat l-impjeg tiegħu iżda kien qed jirrapporta għax-xogħol:

“Pros: Dawk id-dokument, le. Però nagħmel riferenza għall-payslips li kienu hargu lil Boiken Cela bejn Marzu sa Mejju, sal-aħħar ġurnata li hadem. Ngħid sew li r-rata dejjem kienet indikata bħala seven euro (€7) fis-siegħa?

Ix-xhud: Dak kien ikun performance bonus talli jkun jtellgħu ċertu xogħol, imma l-kuntratt tiegħu bil-five euro (€5).

Pros: Kienet indikata fuq il-payslips?

Il-Qorti: Imma kienet indikata fuq il-payslips? Inti kont inkarigata minnhom dawn.

Ix-xhud: Ma kontx nohroġhom jiena, imma ma kinitx indikata fuq il-payslip, imma fuq il-kuntratt għandu miktub illi bil-five euro (€5) kellu, jiġifieri dan il-kuntratt huwa iffirmat mingħandu u mingħadna.

Pros: Taf li għandkom obbligu biex fil-payslip ikun hemm indikat l-ammonti eżatt x'jirrappreżetaw, bil-liġi?

Ix-xhud: --

Pros: Taf li hemm dak l-obbligu?

Ix-xhud: Naf li hemm l-obbligu.

Pros: Taf li hemm l-obbligu.

Il-Qorti: Allura ma dejqekx li ma kinux? Tharix lejn l-avukat! Lejja hares għax int trid tirrispondi, lili!

Ix-xhud: Dawk il-payslips ma kinutx għadhom għax il-Jobsplus gie engejġjat mal-Jobsplus fit-tmienja u għoxrin (28) ta' Lulju,

Il-Qorti: Jiġifieri kien qed jahdem qabel? Imbagħad irreġistrajtuh?

¹⁹ Fol.286

Ix-xhud: Dan dam l-Identità Malta, ahna tfajna change of employer f'Marzu u dawn baqgħu ma irrispondewx, sat-tmienja u għoxrin (28) ta' Lulju.

Il-Qorti: U x'għamiltu in the meantime? X'għamiltu in the meantime? Bgħattuh 'il hemm?

Ix-xhud: **Le, ma bagħtnih 'il hemm.**

Il-Qorti: Allura! Qed tispara lilek innifsek, Sinjura! Ahjar ma twegibx, tgħidli ċuċati bħal dawn, għax qed thaffer it-toqba għall-imputati.

Pros: Jigifieri ngħid sew li f'Marzu kienu nħargulu payslips?

Ix-xhud: Ma niftakarx id-dati eżatti. **Naf li f'Marzu għamilna ċ-change of employer;** ma nistax niftakar id-dati. Jiena hawnhekk il-working minn July tat-twenty twenty (2020) għamiltu.....

Pros: Però l-injury benefit taf meta johroġ? L-injury benefit johroġ minn meta jwegġa' persuna fuq il-post tax-xogħol?

Ix-xhud: After four days.

Pros: Meta jwegġa' persuna fuq il-post tax-xogħol, ngħid sew?

Ix-xhud: Ehe. Eżatt.

Pros: Meta wegġa' Boiken Cela fuq il-post tax-xogħol? Għandek amment tad-data?

Ix-xhud: Mejju twenty twenty (2020).

Pros: Mejju twenty twenty (2020).

Ix-xhud: Ma niftakarx il-ġurnata.

Pros: U meta ġie registrat ma' Jobsplus?

Ix-xhud: Kien hawn xi kawża hawnhekk fl-istess Qorti, ma nafx jekk hux taħt l-istess kawża, u qalulna biex nimpjegawh f'Lulju tat-twenty twenty (2020).

Il-Qorti: X'jigifieri qalulkom biex timpjegawh!? Qalulkom biex timpjegawh għax ma kienx registrat, mhux timpjegawh, għax kien diġà impjegat meta wegġa'!

Ix-xhud: Għax l-Identità Malta ħarġitlu l-card fit-tmienja u għoxrin (28) ta' Lulju tat- twenty twenty (2020).

Il-Qorti: Allura għalfejn impjegajtuh qabel?!

Ix-xhud: Ma nistax inwieġeb għalija jien dik il-mistoqsija."²⁰

Brincat ikkonfermat li Cela wegġa f'Mejju – affermazzjoni minn ghewl id-dinja li kien ga impjegat mal-kumpanija!!²¹

Charmaine Cini mid-Dipartiment tas-Servizzji Soċjali, xehdet li ma ngħatawx benefiċċji soċjali lil Cela peress li ma kienx registrat ma Jobsplus. Il-kontribuzzjonijiet tas-Sigurtà Soċjali jithallsu nofs b'nofs bejn is-sid u l-impjegat fejn dan tal-aħħar titnaqqaslu mill-paga.²²Cini spjegat:

"meta wegġa' l-klijent, ahna iċċekkajna l-ktieb tax-xogħol hux miftuħ, ma kienx; għalhekk ahna tlabna lis-Sur Cela biex jipprovdli l-payslips biex inkunu ċerti thallsitx il-bolla jew le, u irriżulta li ma kinitx qed tithallas NI contribution, allura l-każ ġie

²⁰ Fol.287-288

²¹ Fol.289

²² Fol.204

rejected bħala mhux assigurabbli. kieku kellu l-bolla mħallsa u kieku kien miftuħ, kien ikun entitled għall-injury benefit u kien imbagħad ikun entitled anki għall-after effects minħabba li skont il-karti taċ-ċertifikat u meta daħal l-isptar, irriżulta li kellu diżabilità permanenti u kien jiġi entitled għal percentage disability, li tikkwantifika somma mal-persentaġġ.”²³

Thomas Berry minn Identità xehed li l-applikazzjoni biex Cela jaħdem ma Schembri Infrastructures Ltd giet sottomessa fis-26 ta’ Marzu, 2020 u l-għada reggħet giet sottomessa. Giet aċċettata fis-16 ta’ Lulju 2020 u Cela kien mistieden imur l-aġenzija sabiex jieħu l-biometrics u jiffinalizza l-applikazzjoni fit-28 ta’ Lulju, 2020.²⁴

Mariella Caruana mid-Dipartiment għall-Impjiegi u Relazzjonijiet Industrijali, spjegat f’dettal ix-xogħol tad-dipartiment li skatta mar-rapport ta’ Cela. Caruana tagħti informazzjoni shiħa dwar kif saret il-komputazzjoni mid-dipartiment ta’ dak dovut mill-kumpanija tal-imputati lil Cela.

“Il-work schedule tiegħu kien mit-Tnejn sas-Sibt inkluż il-public holidays u nhar ta’ Hadd kien ikun off. Komplessivament minn dak li rajna, is-sieghat tax-xogħol kienu average ta’ 48 hours per week. Il-ħlas tal-pagi kien isir kull ġimgħatejn u kien jithallas cash. Ma’ dan il-ħlas kien jingħata chit fejn kien ikun hemm dettalji rigward il-paga li jkunu tawh. Din iċ-chit qed insejġħilha payslip imma ma ma tob dix ir-regulations tal-payslip li kienu ħarġu fl-2019. Id-dettalji li kien hemm fuq din il-payslip kien hemm ir-rata fis-siegha li kienet dejjem ta’ seven euro, is-sieghat ta’ overtime. Kien hemm ukoll is-sieghat li nhaddmu s-sibt. U is-somma total mħallsa. Kif għedt ir-rata dejjem ta’ seven euro fis-siegha irrispettivament jekk hux overtime, jekk hux sieghat normali, jekk hux is-sibt. Dawn il-payslips jiccoverjaw il-perjodu mid-9 ta’ Marzu 2020 sas-17 ta’ Mejju 2020.

.....

*Is-Sur Cela ppreżenta wkoll korrispondenza ma’ Analise Zammit mal-Payroll Department ta’ Schembri Infrastructures Limited. Data 6 ta’ April 2020. Fejn kienet qed tikkonferma Analise Zammit li r-rata tiegħu kienet korretta. Ta’ **seven euro fis-siegha u li dik kienet ukoll ir-rata tal-overtime.***

.....

F’xi 7.30 a.m. fil-11 ta’ Mejju 2020. Huwa tilef is-swaba ta’ idejh il-leminija. Hu kellu bżonn intensive medical care f’Mater Dei. Ippreżenta wkoll ir-rapport tal-pulizija u l-case summary tal-isptar. Dawn iż-żewġ rapporti ikkonfermaw iż-żewġ dati li qalli is-

²³ Fol.204-205

²⁴ Fol.295 et seq

Sur Cela. Hu gie irrilaxxat mill-isptar fl-10 ta' Awissu u dan huwa wkoll kkonfermat mir-rapport tal-isptar.

L-impjieg ta' Mr Cela ma kienx gie irregistrat anke sal-ġurnata ta' dan il-meeting, jigiifieri fit-13 ta' Awissu 2020, l-impjieg tas-Sur Cela ma kienx jidher fuq ir-registru tal-JobsPlus u li ma kienux thallsu kontribuzzjonijiet tas-Servizzi Soċjali. Is-Sur Cela kien ippreżenta wkoll statement by the employer iffirmata kemm minnu u kemm minn Jennifer Caruana on behalf of Frank Schembri. Fejn dan l-agreement kien qed jistabilixxi li it-titlu ta' Mr Cela kien se jkun Helper to Skilled Labourer. Kien se jaħdem ma' Schembri Infrastructures Limited on full time basis, 40 siegħa fil-ġimgħa. Il-paga kellha tkun ta' 200 euro gross. Jigiifieri 5 euro fis-siegħa għall-basic hours u tithallas kull xahar. Imbagħad il-pagamenti bħall-overtime u hekk kellhom jithallsu skont il-liġi. Pero mill-evidenza l-oħra li rajna ir-rata li kien jithallas, skont il-payslips u anke skont l-email li kienet bagħtet Analise Zammit jidher li r-rata fis-siegħa kienet ta' 7 euro.

.....

Fl-20 ta' Ottubru 2020 inthagħtet l-ewwel claim, lill-employer u ma kienx hemm response. Fid-19 ta' Novembru 2020 id-dipartiment updateja il-claim peress li din kienet on going. Is-sena tal-injury leave kienet għadha għaddejja waqt li konna qegħdin nibgħatu dawn il-claims. Allura sar l-update u nthagħtet b'ittra rreġistrata il-claim.

Fit-30 ta' Novembru 2020 id-dipartiment irċieva ittra mingħand Schembri Infrastructures Limited ddatata 24 ta' Novembru 2020 u ffirmata minn Rodianne Brincat għall-kumpanija. Il-kumpanija hemmhekk qalet li Mr Cela qatt ma kien ingaġġjat ma' Schembri Infrastructures Limited u allura ma kienx hemm pagi pendenti. Fit-22 ta' Frar 2021 id-DIER updatja l-claim u baġat il-claim lill-istess kumpanija. Fil-15 ta' Marzu 2021 irċevejna risposta mingħand Schembri Infrastructures. L-ittra hija ddatata 24 ta' Frar 2021 fejn Rodianne Brincat reġgħet qalet lid-dipartiment li s-Sur Cela qatt ma kien ingaġġjat ma' Schembri Infrastructures Limited. Fis-26 ta' Marzu 2021 id-DIER irrisponda għall-ittra tal-kumpanija u hemmhekk id-DIER **qal lill-kumpanija, infurmaha li kellna evidenza li Mr Cela kien fil-fatt jaħdem mal-kumpanija** u stedinna lill-kumpanija tirrikonsidra l-pożizzjoni tagħha. Pero ma kienx hemm rispons għal din l-ittra

.....

fit-31 ta' Mejju, 2022, Fid-dipartiment kien sar meeting bejn il-partijiet fil-preżenza ta' Dr Felice u tiegħi fejn il-partijiet ippruvaw isibu settlement u jippruvaw isolou dan il-każ. Il-ftehim dakinhar kien li kienu se jitkellmu flimkien ma' Identity Malta u mas-Sigurta Soċjali sabiex jinbidlu u jkunu korretti id-dettalji rigward l-impjieg ta' Mr Cela ma' Schembri Infrastructures. F'dak il-meeting pero l-employer kompli jikkontesta l-hourly rate ta' seven euro, peress li l-kuntratt tal-employer kien qed jistabbilixxi rata ta' five euro fis-siegħa. Pero, f'dak il-meeting, id-dipartiment insista li mid-

dokumentazzjoni li rajna, ir-rata li kienet effettivamente il-kumpanija qed tagħti lill-claimant kienet ta' seven euro fis-siegħa. Rigward il-claim, qed nitkellem fuq l-aħħar claim, għax hija l-claim finali li fuqha imbagħad inħarġet iċ-charge. Ġew claimed il-basic wage. Erbgħin siegħa fil-ġimgħa bir-rata ta' seven euro u mill-2021 inkludejna l-COLA li kienet inġhatat għal dik is-sena. Ir-rata ġiet ta' 7.04 euro. Il-perjodu kien ikopri mill-ġurnata tal-inċident, mill-11 ta' Mejju 2020, sal-10 ta' Mejju 2021. Is-sena unpaid li titlob il-liġi. Ġew claimed ukoll elementi oħra li joħorġu mill-ERA li huma statutorji. Il-bonuses li jinħarġu kull tlett xhur, il-public holiday entitlement kif ukoll il-bilanċ tal-leave outstanding, kemm għall-2020 kif ukoll l-2021. Dawn ġew ikkalkulati mid-data tal-inċident peress li ma kellniex evidenza fuq il-perjodu preċedenti. Jigifieri dak hu komplessivament dak li kien hemm fil-claim tad-dipartiment.”²⁵

Kompliet kif mal-medda taż-żmien il-posizzjoni tal-kumpanija inbidlet. Fil-bidu s-sidien qalu li Cella qatt ma kien impjegat magħhom iżda:

“.....fit-31 ta' Mejju, 2022, Fid-dipartiment kien sar meeting bejn il-partijiet fil-preżenza ta' Dr Felice u tiegħi fejn il-partijiet ippruvaw isibu settlement u jippruvaw isolvu dan il-każ. Il-ftehim dakinhar kien li kienu se jikkellmu flimkien ma' Identity Malta u mas-Sigurta Soċjali sabiex jinbidlu u jkunu korretti id-dettalji rigward l-impjieg ta' Mr Cella ma' Schembri Infrastructures. F'dak il-meeting pero l-employer kompli jikkontesta l-hourly rate ta' seven euro, peress li l-kuntratt tal-employer kien qed jistabbilixxi rata ta' five euro fis-siegħa. Pero, f'dak il-meeting, id-dipartiment insista li mid-dokumentazzjoni li rajna, ir-rata li kienet effettivamente il-kumpanija qed tagħti lill-claimant kienet ta' seven euro fis-siegħa.”²⁶

Din il-claim inħadmet skond dak li jipprovdi l- Att dwar l-Impjegi u r-Relazzjonijiet Industrijali, Kapitolu 452 tal-Liġijiet ta' Malta

“... il-Kap.452 jiddentifika il-perjodu tal-impjieg bħala l-perjodu li actually kien hemm contract of service u id-definizzjoni ta' contract of service hija proprja taħt l-ERA (?) li hemm rapport ta' impjieg u mhux ir-registru tal-JobsPlus. Jigifieri għalina l-fatt li r-registru tal-JobsPlus qed jgħid mod ma jibdilx l-evidenza lli għarna bħal payslips, bħal rapporti tal-inċident illi qed juru li actually ir-rapport tal-impjieg kien ilu għaddej. Qatt ma nibdlu l-claim għal dik ir-raġuni.”²⁷

²⁵ Fol.82-84

²⁶ Fol.84

²⁷ Fol.86

Fir-rapport konfermat minnha, jissemma kif nhar il-31 ta' Mejju, 2022 qabel is-seduta li kellha ssir fit-3 ta' Ġunju 2022, kienet saret laqgħa id-dipartiment bejn Schembri u Cela fejn:

*"The parties agreed to jointly speak with Identity Malta and DSS in order to have the details regarding the period of employment of Mr Cela with Schembri Infrastructures changed to reflect the actual period of employment."*²⁸

Bla mistħija is-sid baqa' jinsisti li Cela kien qed jithallas €5 is-seigha meta "Annalise Zammit Payroll/Human Resources Department" infurmat lil Cela li:

"I checked wage both of you and it is correct. Kindly note that o/t hrs are being paid by 7.00"(sic)

Menefregizmu lampanti da parti tal-imputati għall-ligijiet vigenti, u ergo, għall-impjegati li jitqiesu għodda u mhux trattati ta persuni umani bid-dinjità w rispett li għandu jkun hemm kemm fuq lat ċivili iżda aktar u aktar qua sid u impjegat!

Dan l-atteggjament bla ebda konsiderazzjoni għall-ħaddiem fejn is-sid bla ħniena jiġi jaqa' w iqum mill-inkolumità ta' min, b'saħħtu, qed ihaxnu l-bwiet, jkompli joħroġ fid-deher fix-xieħda ta' **Joseph Cremona**, mill-OHSA.

Joseph Cremona, in rappreżentanza ta' dik l-Agenzija, ikkonstata li Cela la ingħata training għax-xogħol li gie ordnat jagħmel u lanqas kellu superviżjoni fuq dak ix-xogħol. L-istint qarrieqi tas-sidien jemana wkoll mill-fatt li intbagħat *risk assessment* lill-agenzija fejn *"l-attività li kienet qed issir dakinhar ma kientx indirizzata f'dak ir-risk assessment"*.²⁹ Dan wassal sabiex jittieħdu proċeduri fil-konfront tal-kumpanija. Riprodott Cremona jżid:

"Li ġara, Sur Maġistrat, nista' nispjega jiġifieri, dan il-blokk jitolgħu permezz ta'... ikunu marbutin bi ktajjen Li ġara dan kif kont qed nispjega, Sinjura Maġistrat, il-blokka tal-concrete kienet qiegħda tintrefa', huma għandhom proċess illi jhollu l-frame tal-concrete li jkun qiegħed jorbot il-blokka tal-concrete u jtektkulu fuq il-post jiġifieri sabiex il-frame li jkun hemm ta' mad- dawra tal-concrete jinqala'. Li ġara huwa illi waqt li bdiet tiela' l-blokka tal-concrete, din swingjat ftit, is-Sur Cela prova jzomm il-blokka tal-concrete u dak il-ħin sfortunament waħda mill-frames tal-blokka nqalgħet u baqgħet jiġifieri niezla direttament fuq il-pala ta' idejh b'konsegwenza tal-ġrieħi li

²⁸ Fol.92

²⁹ Fol.140

garrab. U fuq il-blokka tal-moulding hemm xifer, edge, jidher hafna fir-ritratti li hemm hemmhekk, u sfortunament il-ħsara li garrab hija l-kawża ta' hekk....Mela, il-mossa kienet spontanja, Sinjura Maġistrat. Però ahna meta tlabna l-proċess tar-risk assessment u meta rajna r-risk assessment jindika r-risk assessment illi l-proċess ta' dak ix-xogħol ma kien imkien qed jissemma' fir-risk assessment. Ahna meta ngħidu risk assessment huwa jkun eżami tal-post tal-proċess ta' kif għandu jsir ix-xogħol, x'mizuri jridu jittieħdu biex jitnaqqas il-periklu dak ix-xogħol ma jifficerjax.”³⁰

Pierre Conti, mill-istess aġenzija filwaqt li ikkorrobora dak li xehed Cremona zied li t-taħriġ ta' Cela kien jikkonsisti f' “Jagħmel ix-xogħol u jitghalliem waqt li qed jagħmel ix-xogħol”.³¹

L-ikbar prova tan-nuqqas ta' rispett mhux biss lejn l-impjegati tagħhom li jiġu sfruttati dment li jqalawhom lira, iżda anke lejn il-Liġijiet ta' Pajjiżna, tirriżulta mix-xieħda ta' **Bernard Zarb** minn Jobsplus. Zarb esebixxa l-file relattiv³² dwar spezzjoni li saret fi Schembri Infrastructures Limited f' B'Bugia fejn instabu xejn anqas minn 6 impjegati li ma kienux registrati ma Jobsplus. Dwar dan in-nuqqas is-sidien hallsu multa amministrattiva.³³

“Dan nista' ngħid li dan il-każ, ahna kellna file, reference GOV6177. Liema file nista' nesebieh u nispjega l-kontenut tiegħu fil-qosor. Dan, fi żmien ta' Ġunju 2020 kien fi żmien il-COVID. Konna irċevejna informazzjoni li ċertu Boiken Cela bil-karta tal-identita 224744 A kien wegħa' waqt li kien xogħol ma' Schembri Infrastructures Limited. Peress li dak iż-żmien konna qegħdin bil-kwarantina. Kien hemm in-nies tagħna bil-kwarantina. Jien kont qabadt lill-inspectors tiegħi Massimo Balzan u Sandro Muscat sabiex jitolbu list of employees mingħand is-sinjuri Schembri Infrastructures Limited. Ma' Schembri Infrastructures Limited kienet qed tidher ċertu wahda Jennifer minn naħa tal-HR Department. At one point, ma kinitx tatna informazzjoni fuq Boiken Cela. Meta għedtilha, kien jisimha Jennifer Caruana. Meta għedtilha isma', għedtilha hekk ara. Goodmorning. Are we going to take this as a decline to provide us with information please? Ghax bdejt naraha naqra qisha. Imbagħad qaltli le. Qaltli on the onset I would like to apologise for my delay in reverting. In regards to the employee, ovjament għalih, I can confirm that he had just completed his training with us and had just started working. Issa din kienet iddatata 8th July 2020. Dawn nista' nispjega hekk, ghax imbagħad kelli korrispondenza anke mal-avukata tiegħu, meta bdejna l-investigazzjoni.

.....

³⁰ Fol.263-264

³¹ Fol.143

³² **Dok.BZ1** a fol.153 et seq

³³ **Dok.BZ2** a fol.154. Vide korrispondenza f'dan ir-rigward a fol.180 et seq

Khud: Se nesebixxi l-updated employment record fejn jidher li Boiken Cela gie irregistrat mit-28 July 2020 sat-10 May 2021."³⁴

Ikkunsidrat,

Ikkunsidrati dawn il-provi m'hemmx dubbju li l-prosekuzzjoni altru li ippruvat il-każ tagħha sal-grad mistenni. Ix-xiehda tal-prosekuzzjoni kienu konsistenti, veritjieri u lilhom qed tinghata kull uqija ta' kredibbilita. Dak li stqarrew jiġi korroborat anke minn xiehda li d-difiza ressqet, biex ma jingħad xejn dwar provi dokumentarji u senjatement l-email ta' Annalise Zammit li xxejjen it-teżi difensjonali tal-imputati u timminalthom b'mod irreparabbli l-każ tagħhom. Hu tassew ta' għajb li l-imputati għażlu jieħdu dan it-traġitt fid-dawl ta' dawn il-provi daqstant lampanti li jippruvaw il-kontra ta' dak li kien minn għalihom jbellgħu lill-Qorti bil-għan uniku li jevitaw li jhallsu dak tassew dovut minnhom lill-impjegat Cela.

Cela kien ilu impjegat mal-kumpanija li tagħha l-imputati huma diretturi sa mid-9 ta' Marzu 2020. Tant kien impjegat mal-kumpanija li Joseph Cremona, mill-OHSA, meta irrikorra fuq is-sit tal-inċident nhar il-11 ta' Mejju, 2020³⁵ jixhed: "*Għandi kopja tal-ID card tiegħu illi kien tahieli l-employer ukoll.*"³⁶

Irrizulta, u dan jixhet dawl fuq l-affidabbiltà u l-karattru tal-imputati, li Cela **ma kienx l-uniku impjegat li ngħata impjieg b'mod illeċitu** tant li Jobsplus sabu impjegati oħra fl-istess posizzjoni fejn ittiehdu proċeduri kontrihom għal tali vjolazzjonijiet.

Rigward ir-rata ta' hlas il-*payslips/chit* li kien jingħata mill-kumpanija jikkonfermaw li kien jithallas bir-rata ta' **seba' Ewro fis-siegħa**, bħala *flat rate* kemm għal sigħat *overtime* u btajjel pubbliċi. Konferma oħra ta' dan hi l-email ta Annalise Zammit.³⁷

Il-Qorti ma għandha l-ebda eżitazzjoni milli tikkonferma il-komputazzjoni mahruġa mid-dipartiment bħala l-ammont li hu dovut lill-Boiken Cela.

³⁴ Fol.148-150

³⁵ Fol.139

³⁶ Fol.262

³⁷ Fol.77

Piena

In konsiderazzjoni tal-piena l-Qorti hadet in konsiderazzjoni ċ-ċirkostanzi tal-każ, tal-fatt li l-parte leża ilu jistenna dak dovut lilu sa mill-2020, tal-fatt li minkejja r-riżultanzi proċesswali l-imputati ma wrew l-ebda rimors għall-għemilhom anzi sabbtu saqajhom u baqgħu jinsistu li Cela ma kienx impjegat magħhom sa minn Marzu 2020!

L-imputati wrew wriehom bħala sidien bla qalb u kuxjenza fejn ma żammewx lura milli jiċhdu drittijiet tal-impjegati tagħhom, fosthom l-imputat, għall-benefiċċji li reġistrazzjoni t'impjeg biss tista' iġġib!

Biex jippruvaw jilhqqu l-għan tagħhom li jċaħħdu lil Cela minn **dak li kien u għadu tiegħu bi dritt**, wasslu sabiex isiru dak li jidher jistgħu huma dikjarazzjonijiet foloz lid-dipartiment tad-DIER f'korrispondenza li l-kumpanija baġtet lid-dipartiment fil-30 ta' Novembru 2020, 15 ta' Marzu 2021 u 26 ta' Marzu 2021 fejn ingħad li Cela ma kienx impjegat ma Schembri Infrastructures Ltd.³⁸

Iżda mhux biss id-DIER kien rinfaccjat b'dikjarazzjoni potenzjalment falza imma saħansitra Jobsplus ukoll!

Kif jixhed Bernard Zarb "28th July 2020³⁹..... l-employer hemmhekk irreġistrah il-bidu tal-impjeg. U tmiem l-impjeg May kien. Jiggifieri dak li kien qed jgħid l-employer",⁴⁰ fejn Jobsplus ingħata d-data tat-28 ta' Lulju 2020 bħala d-data tal-bidu t'impjeg ta' Cela. Madanakollu email mibgħuta minn Annalise Zammit turi biċ-ċar li Cela kien **ga impjegat mal-kumpanija nhar is-6 t'April 2020**.⁴¹ F'email mibgħuta lil Jobsplus minn Jennifer Caruana tgħid li l-applikazzjoni għal *single work permit* saret fit-23 ta' Marzu 2020.⁴²

³⁸ Fol.90-91 u vide l-imsemmija korrispondenza a fol.125 "**Mr. Boiken Cela was never engaged with Schembri Infrastructures Limited**" u fol.126 fejn jingħad l-istess.

³⁹ Fol.150

⁴⁰ Fol.151. Vide ukoll fol.149: "Prosekutur: Biex niffukaw fuq ċertu punti. Li se nsaqsik hija, allura effettivamente fil-11 ta' Mejju 2020, is-sinjur kien irreġistrat bħala impjegat.

Xhud Le ma kienx jidhirli li kien irreġistrat, imma mbagħad li gara kien, hadna azzjoni kontra Schembri. Jiggifieri ftahnili ċ-ċarges. Schembri iddeċieda li jagħmel administrative settlement. Fil-fatt, hemmhekk esebejt il-kopja tal-irċevuta li hallas tal-500 tal-administrative settlement. L-irċevuta qiegħda hawnhekk, nista' nesebiha".

⁴¹ Fol.77

⁴² Fol.160

Decide

Għal dawn il-motivi, wara li rat l-artikoli 17, 18 u 31 tal-Kodiċi Kriminali, l-artikoli 5, 8, 22, 23, 36, 45, 46, u 47(2) tal-Att dwar l-Impjiegi u r-Relazzjonijiet Industrijali, Kapitolu 452 tal-Ligijiet ta' Malta⁴³, tar-regolamenti 8(1), 8(4), 8(5) u 22 tar-Regolamenti dwar l-Organizzazzjoni tal-Ħin tax-Xogħol (Avviż Legali 247 tal 2003; S.L.452.87) u tar-regolament 3 tal- Ordni ta' Standard Nazzjonali dwar Allowance fil-Ġimgħa, (Avviż Legali 112 tal-1988; S.L. 452.62), issib lill-imputati haġja tal-imputazzjonijiet migjuba kontra tagħhom u tikkundannahom għal hlas ta' **multa ta' elf u ħames mitt Ewro kull wiehded (€1,500)**.

Inoltre ai termini tal-Artikolu 45(2) Att dwar l-Impjiegi u r-Relazzjonijiet Industrijali, Kapitolu 452 tal-Ligijiet ta' Malta, tordna lill-imputati jħallsu lil **Boiken Cela (KI 0224744A)** is-somma ta' **sbatax-il elf u wiehded u ħamsin Euro u seba u tletin centezmu (€17,051.37)** bejniethom.

A tenur tal-istess artikolu, dan l-ordni għandu l-istess forza u effett u hu esegwibbli bl-istess mod daqslikieku ngħata f'kawża ċivili bejn l-impjegat u l-principali.

Finalment in vista tad-dikjarazzjonijiet li saru dwar impjeg u kondizzjonijiet ta' paga lid-Dipartiment għal Impjiegi u Relazzjonijiet Industrijali u lil Jobsplus skond il-każ, kif ukoll tax-xiehda li ngħatat f'dawn il-proċeduri minn Rodianne Brincat, tordna li kopja ta' din is-sentenza flimkien max-xiehda ta' Mariella Caruana⁴⁴, Bernard Zarb⁴⁵ u l-istess Rodianne Brincat tintbagħat lil Kummissarju tal-Pulizija sabiex jikkonstata jekk fil-konfront tad-Diretturi u/jew xi impjegat minn tagħhom u/jew mill-kumpanija li tagħhom għandhom rwol rappreżentattiv hux passibbli għal reati ta' spergħur kif ukoll għal dak ta' dikjarazzjoni falza lill-awtorità pubblika skond kif kontemplat bl-artikoli 108 u 188 tal-Kodiċi Kriminali.

Dr. Donatella M. Frendo Dimech LL.D., Mag.Jur.(Int. Law)
Magistrat

Notifika: Kummissarju tal-Pulizija

⁴³ Skond dak provdut bl-*Ordni tal-2018 dwar l-Adattament tal-Ligijiet dwar Ordnijiet tal-Kunsill tal-Pagi biex jirregola l-Pagi*, A.L.383/2017 u bir-*Regolamenti ta' l-2007 dwar Dritt Minimu ta' Leave Speċjali*, A.L.432/2007

⁴⁴ Senjatament a fol.8-9

⁴⁵ Senjatament a fol.11